

Tolgasaken: Kontrollutvalget i Tolga mener staten har noe av skylda

NRK, 22. oktober 2018

Kontrollutvalget i Tolga mener et uklart regelverk er en av årsakene til at kommunen har havnet i uføre.

Utvalgsleder Marit Gilleberg ville ha kommunen på offensiven igjen da kontrollutvalget møttes mandag.

– Vi har vært en kommune med træl, nå skal vi bli en kommune med tæl igjen, sa hun.

Kontrollutvalget vil ha en gjennomgang av hva slags tilbud psykisk utviklingshemmede i kommunen får i dag. De overlater til Fylkesmannen i Hordaland å finne ut hva som gikk galt da tre brødre ble diagnostisert som psykisk utviklingshemmede.

Egen gransking

Fylkesmannen i Hordaland skal gjennomføre en omfattende gransking om hva som har skjedd i Tolga kommune etter at tre brødre ble diagnostisert som psykisk utviklingshemmede og satt under verge.

Men kontrollutvalget i Tolga har uavhengig av det, satt i gang sin egen gransking. Rådmannen fikk frist til sist fredag til å svare på tre spørsmål:

- På hvilket grunnlag ble diagnosen psykisk utviklingshemming satt i 2013/2014?
- Har personene som fikk diagnosen psykisk utviklingshemmet den samme diagnosen i dag, og hvis ikke, hva er årsaken til endringa?
- Hvordan var kvalitetssikringa og hvilke godkjeningsrutiner fantes når en ba om midler fra Helsedirektoratet, og som var godkjent av rådmann og revisor?

Uklart regelverk

Et kjernespor er hvordan diagnosen psykisk utviklingshemmet har blitt satt.

Kontrollutvalget overlater denne granskninga til Fylkesmannen i Hordaland. Samtidig ber de om at rådmannen legger fram skriftlig hvilke rutiner kommunen har på dette

feltet. I tillegg skal ordføreren bestille en ny forvaltningsrevisjon for å se på det helhetlige tilbudet til brukerne.

Samtidig mener kontrollutvalget at rundskrivet fra staten om hvordan personer kan diagnostiseres som psykisk utviklingshemmede er uklart.

Kontrollutvalgets leder Marit Gillberg er klar på at dette er en sak som gjelder hele landet, ikke bare Tolga.

– Vi har ikke medisinskfaglig kompetanse i kontrollutvalget. Vi må holde oss til det vi har greie på, sier Gilleberg som mener at regelverket er så vanskelig at mange har problemer med å skjønne det.

Gilleberg understreker at hun som kommunestyremedlem er opptatt av at kommunen rydder opp i sine feil.

– Vi skal finne ut hva som gikk galt. Ordfører Ragnhild Aashaug fulgte kontrollutvalgets møte.

– Jeg synes de har gode konklusjoner. Vi skal fortsette arbeidet med å finne ut hva som har gått galt. Det statlige rundskrivet som er uklart er en viktig årsak, mener ordfører Ragnhild Aashaug (Sp).

Kommunalminister Monica Mæland hadde mandag møte med Kommunenes Sentralforbund (KS) om Tolgasaken. Hun opplyser til NRK at hun etter møtet ikke har grunn til å tro at det er snakk om misbruk av et system for innrapportering av psykisk utviklingshemmede.

– Vi er likevel enige om å gjøre en gjennomgang, og at det er riktig på bakgrunn av det som har kommet fram i media om denne saken, sier hun.

Mæland varslet allerede i forrige uke at hun ønsket en full gransking av Tolgasaken. Hun sa til NRK at regjeringen vil ha svar på hva som har skjedd, hvordan det har skjedd, og hva som vil skje videre.